

Σύναξη της Παναγίας «Ἄξιον Ἐστί» (ἡ ἐν τῷ «Ἄδειν»)

/ [Συναξαριακές Μορφές](#)

Σύναξη της Παναγίας «Ἄξιον Ἐστί» (ἡ ἐν τῷ «Ἄδειν»)

Εορτάζει στις 11 Ιουνίου εκάστου έτους.

Η εικόνα της Παναγίας, το «Ἄξιον ἔστι», είναι μια από τις περίφημες εικόνες του Αγίου Όρους. Βρίσκεται στο ναό του Πρωτάτου στις Καρυές του Αγίου Όρους, θεωρούμενη ως «κοινή εφέστιος προστάτις» εικόνα όλων των Αγιορείτικων

Μονών, φέρουσα στο πλαίσιό της τις σφραγίδες και των 20 Μονών. Αρχικά η εικόνα αυτή βρισκόταν σε ένα παντοκρατορινό κελί στην τοποθεσία τη λεγόμενη κοιλάδα του «Άδειν» κοντά και κάτω από τη σκήτη του Αγίου Ανδρέα.

Την 11 Ιουνίου 980 μ.Χ. (κατά άλλους το 982 μ.Χ.) ο γέροντας έλειπε από το κελί, καθώς είχε πάει σε μια αγρυπνία στις Καρυές, αφήνοντας μόνο τον υποτακτικό του. Ο υποτακτικός τη νύχτα έκανε κανονικά τον κανόνα του. Ακούει σε μια στιγμή να του χτυπάνε την πόρτα, ανοίγει και βλέπει έναν περαστικό να του ζητάει να τον φιλοξενήσει, πράγμα που γίνεται. Συνεχίζει ο μοναχός τον κανόνα του μέχρι που φτάνει στην θ' ωδή «Τὴν Τιμιωτέρα τῶν Χερουβίμ...». Τότε τον διακόπτει ο φιλοξενούμενος και του λέει: «Όχι, πρώτα θα πεις: Ἄξιον ἔστιν ὡς ἀληθῶς...» ως συμπλήρωμα του υπό του Κοσμά Μαΐουμά (14 Οκτωβρίου) Μεγαλυνάριου της Θεοτόκου. Ο μοναχός ενθουσιασμένος ζητάει να του γράψει ο νέος τον ύμνο για να μπορεί να το ψάλλει και αυτός. Επειδή όμως δε βρέθηκε μελάνι και χαρτί μέσα στο κελλί, ο μυστηριώδης ξένος μοναχός χάραξε τον ύμνο με το δάκτυλό του σε μια πέτρινη πλάκα και προσθέτοντας ότι έτσι πρέπει να ψάλλεται στο εξής ο ύμνος αυτός από όλους τους Ορθόδοξους, έγινε άφαντος.

Οι Αγιορείτες έστειλαν την πλάκα στον βασιλιά και στον Πατριάρχη Νικόλαο Χρυσοβέργη (16 Δεκεμβρίου), ο οποίος ενέκρινε την εισαγωγή του αγγελικού αυτού ύμνου στο λειτουργικό βίο της Εκκλησίας. Την δε εικόνα, μπροστά στην οποία ψάλλθηκε για πρώτη φορά ο αγγελικός ύμνος, τη μετέφεραν στο Πρωτάτο, στο οποίο καθιερώθηκε να γίνεται και η ετήσια πανήγυρη σε ανάμνηση του θαύματος και προς τιμή της Θεοτόκου.

Σύμφωνα με το αρχαίο συναξάριο, η γιορτή αυτή αρχικά τελούνταν στο Κελλί, όπου είχε γίνει το θαύμα, και μάλιστα προς τιμή του αρχάγγελου Γαβριήλ, που χωρίς άλλο ήταν ο θαυμαστός εκείνος ξένος μοναχός.

Έτσι, το Μεγαλυνάριο αυτό της Θεοτόκου που συνέθεσε ο Κοσμάς (ο επίσκοπος Μαΐουμά) σήμερα ονομάζεται «Ἄξιον Ἐστί», εκ των δύο πρώτων λέξεων του Θεομητορικού αυτού Ὑμνου που έχει ως εξής:

Ἄξιον ἔστιν ὡς ἀληθῶς,
μακαρίζειν σὲ τὴν Θεοτόκον,
τὴν ἀειμακάριστον καὶ παναμώμητον,
καὶ μητέρα τοῦ Θεοῦ ἡμῶν.
Τὴν τιμιωτέραν τῶν Χερουβείμ
καὶ ἐνδοξοτέραν ἀσυγκρίτως τῶν Σεραφείμ
τὴν ἀδιαφθόρως Θεὸν Λόγον τεκοῦσαν,
τὴν ὄντως Θεοτόκον,
σὲ μεγαλύνομεν.

Ο Ἅγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης αναφέρει ὅτι το γεγονός αὐτό εἶναι πολύ παλαιό και τούτο μαρτυρεῖται ἀπὸ τα Μηναῖα τῆς Εκκλησίας, ὅπου στις 11 Ιουνίου αναγράφεται: «Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριὴλ ἐν τῷ Ἄδειν».

Ἡ εἰκόνα «Ἄξιον ἔστι» ἔχει διαστάσεις 70,5×44 εκ. χωρὶς τὴν ἀργυρὴ θήκη που τὴν περιβάλλει. Λόγω τοῦ χρόνου που πέρασε, ἡ μορφή τῆς Θεοτόκου ἦταν πολὺ σβησμένη, ἀλλὰ μετὰ ἀνακαίνιση διατηρεῖται σε ικανοποιητικὴ κατάσταση και διαβάζεται ἡ ἐπιγραφή «Μήτηρ Θεοῦ Καρυώτισσα». Κατασκευάστηκε στὴν Κωνσταντινούπολη κατὰ τὸ πρότυπο τῆς Παναγίας Ελεούσας τοῦ Κύκκου τῆς Κύπρου, ἔργο τοῦ Ευαγγελιστοῦ Λουκά και ἀπεικονίζει τὴν Θεοτόκο με τὴ μορφή που εἶχε λίγο πριν τὴν κοίμησή τῆς.

Στις 3 Οκτωμβρίου 1913 μ.Χ., μετὰ ἀπὸ ολονύκτια ἀγρυπνία στο Ναὸ τοῦ Πρωτάτου, οἱ Αγιορείτες μοναχοὶ συνέταξαν τὸ μνημειώδες ψήφισμα τῆς αἰωνίου και ἀδιασπάστου ἐνώσεως με τὴν Μητέρα Ελλάδα και τὸ υπέγραψαν ἕνας-ἕνας με μετάνοια ἐνώπιον τῆς εἰκόνας αὐτῆς.

Η πρώτη έξοδος της εικόνας «Άξιον Εστί» από το Άγιον Όρος έγινε το 1963 μ.Χ. κατά τον εορτασμό της Χιλιετηρίδος του Αγίου Όρους, όταν μεταφέρθηκε στην Αθήνα, όπου την προσκύνησαν πλήθη πιστών. Το 1985 μ.Χ. μεταφέρθηκε με πλοίο του Πολεμικού Ναυτικού για προσκύνηση στη Θεσσαλονίκη, όπου οι επίσημοι της πόλεως την υποδέχθηκαν μπροστά στο Λυκό Πύργο με τιμές Αρχηγού Κράτους.

Εμφάνιση της Παναγίας «Άξιον Εστί» στον Γέροντα Παΐσιο

Διηγήθηκε ο Γέροντας Παΐσιος: «Τη Δευτέρα της Διακαινησίμου καθόμουν στο Αρχονταρίκι και έλεγα την ευχή. Ξαφνικά αισθάνθηκα μια ευωδία, άλλο πράγμα! Βγήκα στο διάδρομο να δω από πού προέρχεται, πήγα στην Εκκλησία, τίποτα. Βγήκα έξω στην αυλή. Η ευωδία ήταν πολύ πιο έντονη. Ακούστηκε να χτυπά το τάλαντο. Κοίταξα και είδα να κατεβαίνει προς τα κάτω η λιτανεία, και κατάλαβα ότι προέρχεται από την εικόνα της Παναγίας».

Αυτή την ημέρα γίνεται η λιτανεία της θαυματουργού εικόνας του «Άξιον έστί». Κατεβαίνει πιο κάτω από το Κουτλουμούσι, ως το Κελλί των Αγίων Αποστόλων (Αλυπίου). Το Κελλί της «Παναγούδας» απέχει ένα χιλιόμετρο περίπου. Από αυτή την απόσταση η Παναγία έστειλε τρόπον τινά τον χαιρετισμό της στον Γέροντα.

Άπολυτίκιον

Ήχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τῇ σεπτῇ σπυ Εἰκόνι Γαβριὴλ ὁ Ἀρχάγγελος, καταπτὰς ἐν σχήματι ξένω, τὴν ὥδην σοι ἀνέμελψεν, Ἄξιόν ἐστιν ὡς ἀληθῶς, τὴν μόνην μακαρίζεις σε Ἀγνή, ὡς Μητέρα τοῦ τῶν ὅλων Δημιουργοῦ, καὶ σώζουσιν τοὺς κράζοντας· δόξα τοῖς θαυμασίοις σου Ἀγνή, δόξα τοῖς μεγαλείοις σου, δόξα τῇ πρὸς ἡμᾶς σου προνοίᾳ Ἄχραντε.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Πατέρων ἀθροίσθητε, πασὰ τοῦ Ἄθω πληθὺς, πιστῶς ἐορτάζοντες, σήμερον χαίροντες, καὶ φαιδρῶς ἀλαλάζοντες, πάντες ἐν εὐφροσύνῃ, τοῦ Θεοῦ γὰρ ἡ Μήτηρ, νῦν παρὰ τοῦ Ἀγγέλου, παραδόξως ὑμνεῖται διὸ ὡς Θεοτόκον αἰὶ ταύτην δοξάζομεν.

Κοντάκιον

Ἦχος πλ. δ΄. Τῇ ὑπερμάχῳ.

Ὡς ἐπιστὰς ἀπ’ οὐρανοῦ ἐν ξένῳ σχήματι Ὁ Γαβριὴλ τὸν μοναστὴν ἐμυσταγώγησε Μακαρίζει καὶ ὑμνεῖν σε ἀξίως Κόρη. Ἀλλ’ ἡμεῖς τούτου τὴν μνείαν ἐορτάζοντες τὴν πολλὴν σου πρὸς ἡμᾶς ὑμνοῦμεν πρόνοιαν καὶ βοῶμέν σοι, χαῖρε Ἄθω ἡ ἔφορος.

Ἔτερον Κοντάκιον

Ἦχος δ΄. Ἐπεφάνης σήμερον.

Ἐορτάζει σήμερον ἅπας ὁ Ἄθως, ὅτι ὕμνοις δέδεκται, ὑπὸ Ἀγγέλου θαυμαστῶς, σοῦ τῆς Ἀγνῆς Θεομήτορος, ἣν πᾶσα κτίσις γεραίρει δοξάζουσα.

Μεγαλυνάριον

Ἄξιον ὑμνεῖν σε διὰ παντός, τὴν Θεοῦ Μητέρα, καὶ προστάτιν τῶν γηγενῶν, παρὰ τοῦ Ἀγγέλου, Παρθένε διδαχθέντες, ὑμνοῦμεν καθ’ ἐκάστην, τὰ μεγαλεῖά σου.

Ἦσας Γαβριὴλ πρὶν τὸ Χαῖρε τῇ Κόρῃ.

Ἄδεις δὲ καὶ νῦν, Ἄξιόν σε ὑμνέειν.

Σύναξη της Παναγίας «Ἄξιον Ἑστί» (ή ἐν τῷ «
Ἄδειν»)

Σύναξη της Παναγίας «Ἄξιον Ἑστί» (ή
ἐν τῷ « Ἄδειν»)

Σύναξη της Παναγίας «Ἄξιον Ἑστί» (ἡ ἐν τῷ «Ἄδαιν»)

Σύναξη της Παναγίας «Ἄξιον Ἐστί» (ή ἐν τῷ «
Ἄδειν»)

Λιτάνευση της Εικόνας «Ἄξιον ἔστί»

Λιτάνευση της Εικόνας «Ἄξιον Ἑστί»

Λιτάνευση της Εικόνας «Ἄξιον Ἑστί»

Λιτάνευση της Εικόνας «Ἄξιον Ἑστί»

Λιτάνευση της Εικόνας «Ἄξιον Ἑστί»

Πηγή: saint.gr